

Sygn. akt I Ca 80/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2015 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Barbara Bojakowska

Sędziowie SO Iwona Podwójniak

SR (del.) Ewa Grzybowska

Protokolant: st. sekr. sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2015 roku w Sieradzu

na rozprawie sprawy

z powództwa W. S.

przeciwko Skarbowi Państwa - (...) Zarządowi (...) w B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 18 grudnia 2014 roku, sygn. akt I C 200/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1. w ten tylko sposób, że zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – (...) Zarządu (...)

w B. na rzecz powoda W. S. kwotę 32 824 zł

(trzydzieści dwa tysiące osiemset dwadzieścia cztery złote) z odsetkami ustawowymi od dnia 11 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałej części;

II. w pozostałym zakresie apelację oddala;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.200 zł (tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I Ca 80/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 18 grudnia 2014 roku Sąd Rejonowy w Łasku w sprawie z powództwa W. S. przeciwko Skarbowi Państwa - (...) Zarządowi (...) w B. o ochronę naturalnego środowiska człowieka zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 32 824 zł z odsetkami ustawowymi od kwoty 10 224 zł od dnia 2 marca 2012 do dnia zapłaty oraz od kwoty 22.600 zł od dnia 11 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty.

Sąd pierwszej instancji w pozostałej części oddalił powództwo oraz orzekł o kosztach procesu.

Powyższe orzeczenie zapadło na podstawie poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych, z których w zakresie objętym zarzutami apelacyjnymi wynika, co następuje:

Powód W. S. jest właścicielem działek nr (...) o powierzchni 0,43 ha położonych w miejscowości M. gmina Ł..

Przedmiotowe działki znajdują się pomiędzy drogą asfaltową biegnącą przez wieś M. a ogrodzeniem lotniska wojskowego. Na działce nr (...) znajdują się zabudowania: dom mieszkalny murowany, garaż murowany i drewniana szopka. Wszystkie wymienione budynki zostały wybudowane w latach 30-tych XX wieku. W latach 2009-2010 powód wymienił wszystkie okna w budynku mieszkalnym.

Miejscowość M. jest położona w pobliżu lotniska wojskowego. Hałas emitowany przez lotnisko przekracza dopuszczalny poziom hałasu w porze dziennej i nocnej. Z tego względu w dniu 09 lutego 2010 roku Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę Nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania lotniska Ł. (Dz.U. Woj. (...) nr 2010.88.689 z 29 marca 2010 roku). Przedmiotowa uchwała weszła w życie 13 kwietnia 2010 roku. Działki nr (...) są położone w podobszarze A obszaru ograniczonego użytkowania utworzonego w/w uchwałą. Wymieniona uchwała ogranicza właścicieli działek położonych w obszarze ograniczonego użytkowania w ten sposób, że nie mogą oni skutecznie dochodzić zaniechania emisji hałasu przez lotnisko.

Wartość rynkowa działek nr (...) uległa obniżeniu przez konieczność znoszenia hałasu związanego z funkcjonowaniem lotniska wojskowego w Ł. o kwotę 27 600 zł.

Koszt robót budowlanych, mających na celu poprawę izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych, wynosi 5224 zł brutto.

Pełnomocnik powoda wystosował do pozwanego pisemne przedsądowe wezwania do zapłaty wysłane do pozwanego w dniu 31 stycznia 2012 roku. W wezwaniu tym jako termin płatności pełnomocnik powoda wskazał dzień 15 lutego 2012 roku. Pozwany odmówił uznania roszczenia.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że podstawę prawną żądania powoda stanowi art. 129 ust. 2 oraz art. 136 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku - Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm. - dalej „p.o.ś”).

O odsetkach Sąd Rejonowy na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. oraz art. 455 k.c. Kwotę żądania głównego (6000 zł tytułem zmniejszenia wartości nieruchomości i kwotę 5224 zł tytułem kosztów rewitalizacji akustycznej) Sąd zasądził z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wytoczenia powództwa (zgodnie z żądaniem pozwu), ponieważ dzień ten nastąpił już po dniu wskazanym przez powoda w pisemnym wezwaniu do zapłaty skierowanym do pozwanego. Pozostałą kwotę żądania głównego (22 600 zł tytułem zmniejszenia wartości nieruchomości) Sąd zasądził z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wskazanego w piśmie o rozszerzeniu powództwa, ponieważ dzień ten nastąpił już po dniu wskazanym przez powoda w pisemnym wezwaniu do zapłaty skierowanym do pozwanego.

W pozostałym zakresie (co do kwoty 776 zł tytułem kosztów rewitalizacji akustycznej) Sąd oddalił powództwo jako niezasadne.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zdanie drugie k.p.c.

Z powyższym wyrokiem nie zgodził się pozwany, który zaskarżył go w części dotyczącej określenia terminu uiszczenia odsetek przez pozwanego.

Przedmiotowemu orzeczeniu zarzucił:

- błędne i sprzeczne z zebranymi w sprawie dowodami ustalenie, że powód w dniu 2 marca 2012 roku oraz 11 kwietnia 2012 roku doznał szkody w kwocie, odpowiednio 10.224,00 zł oraz 22.600,00 zł, a co za tym idzie błędne ustalenie terminu wymagalności świadczenia;

- zasądzenie roszczenia odsetkowego od należności wskazanej w punkcie 1 a wyroku z wcześniejszym terminem wymagalności niż wskazywał powód, a tym samym rozstrzygnięcie ponad żądanie pozwu, tj. naruszenie art. 321 k.p.c.;

- naruszenie art. 455 k.c. przez zastosowanie przepisu w stanie faktycznym sprawy i uznanie, że odsetki ustawowe stały się wymagalne po wezwaniu powoda oraz rozszerzeniu przezeń powództwa, gdy tymczasem obowiązek naprawienia szkody przez pozwanego wypełnia dyspozycję normy z art. 363 § 2 k.c., zatem za właściwy termin początkowy zapłaty odsetek należy uznać dzień wyrokowania.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej zobowiązania pozwanego do uiszczenia odsetek od kwoty 10.224,00 zł liczonych od dnia 11 kwietnia 2012 roku czyli zgodnie z wnioskiem powoda zawartym

w piśmie procesowym z dnia 15 maja 2014 roku. Skarżący wniósł także o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej zobowiązania pozwanego do uiszczenia odsetek od kwoty 22.600,00 złotych liczonych od dnia 11 kwietnia 2012 roku i orzeczenia, iż odsetki są wymagalne z chwilą wydania orzeczenia. Pozwany ponadto wniósł o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie odwoławcze.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie w nieznaczej części.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu naruszenia prawa procesowego

– art. 321 § 1 k.p.c. - należy zgodzić się ze skarżącym, że Sąd pierwszej instancji orzekł ponad żądanie w zakresie roszczenia odsetkowego od należności wskazanej w punkcie 1 a wyroku Sądu Rejonowego.

Należy zwrócić uwagę, że pełnomocnik powoda w piśmie procesowym z dnia 20 maja 2014 roku (data wpływu – k. 151) ostatecznie sprecyzował swoje żądanie, wnosząc

o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda tytułem utraty wartości nieruchomości kwotę 27.600 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz tytułem kosztów rewitalizacji akustycznej budynku kwotę 6.000 zł z ustawowymi odsetkami od 11 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty. Stanowisko powoda nie uległo zmianie.

Dlatego też Sąd pierwszej instancji zasądzając w punkcie 1 a) wyroku od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.224 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 2 marca 2012 roku do dnia zapłaty

orzekł ponad żądanie powoda.

Co się tyczy zarzutów błędu w ustaleniach faktycznych oraz naruszenia art. 455 k.c., Sąd Odwoławczy uznał je za bezzasadne.

Wskazać należy, że roszczenie z art. 129 ust. 2 p.o.ś. oraz art. 136 ust.3 p.o.ś. jest roszczeniem odszkodowawczym, a szkoda obejmująca zmniejszenie wartości nieruchomości, podlegać może naprawieniu z natury rzeczy wyłącznie przez zapłatę określonej sumy pieniężnej. Tym niemniej zauważyć należy, że ustawodawca, kierując się dążeniem do ochrony interesu poszkodowanego, co do zasady, określił w art. 363 k.c. uprawnienie poszkodowanego do dokonania wyboru sposobu skompensowania każdej szkody. Jeżeli termin spełnienia świadczenia odszkodowawczego nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, jego wymagalność należy określać zgodnie z art. 455 k.c., a

więc niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania zobowiązania. Zatem roszczenie odszkodowawcze staje się pieniężnym po skonkretyzowaniu jako żądania zapłaty określonej sumy. Opóźnienie w zapłacie po takim wezwaniu rodzi roszczenie o zasądzenie odsetek ustawowych, zgodnie z art. 481 § 1 k.c.

Żaden przepis p.o.ś. (art. 129 – 136), która stanowi podstawę odpowiedzialności pozwanego, nie przewiduje konieczności ustalenia przez sąd wysokości odszkodowania. Ocena rozmiaru poniesionej przez poszkodowanego szkody i w konsekwencji zasadności żadanego odszkodowania, podlega weryfikacji sądowej dopiero w razie sporu między stronami. Wyrok sądu w tym zakresie nie ma charakteru konstytutywnego, nie jest zatem źródłem zobowiązania pozwanego do zapłaty, pozostaje nim ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.

Jeżeli pozwany uważał, że żądane odszkodowanie jest wygórowane, to mógł zapłacić świadczenie w wysokości ustalonej przez siebie z zastrzeżeniem zwrotu. Wówczas, gdyby okazało się, że odszkodowanie w ogóle nie przysługuje powodowi albo przysługuje w mniejszej wysokości, po orzeczeniu sądu pozwany mógłby żądać zwrotu całego świadczenia albo nadpłaty (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2010 roku, II CSK 434/09, LEX nr 602683, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 sierpnia 2013 roku, I CSK 667/12, LEX

nr 1391106).

Uznawszy zatem, że stan opóźnienia w spełnieniu roszczenia powoda powstał jeszcze przed dniem 11 kwietnia 2012 roku (powód wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty w dniu 31 stycznia 2012 roku – k. 17), należało odrzucić koncepcję pozwanego, zgodnie z którą powodowi przysługuje roszczenie odsetkowe dopiero od dnia wyrokowania. Jeżeli dłużnik nie płaci odszkodowania w terminie, tj. z reguły niezwłocznie po wezwaniu, o którym mowa w art. 455 k.c., niekiedy zaś już w dniu wyrządzenia szkody, wierzyciel nie ma możliwości czerpania korzyści z należnego mu świadczenia pieniężnego. Doznany przez niego z tego powodu uszczerbek powinien więc być pokryty przez przyznanie mu odsetek za opóźnienie w zapłacie wymaganej sumy. Pozwany odwołał się do nurtu orzecznictwa, zgodnie z którym zasądzenie odszkodowania według cen z daty wyrokowania uzasadnia zasądzenie odsetek dopiero od tej daty (vide: m.in. wyrok SN z dnia 9 maja 2008 roku, III CSK 17/08, Lex nr 424385). Skarżący reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie wykazał jednak, że ceny obowiązujące w dacie 11 kwietnia 2012 roku różnią się istotnie od cen przyjętych w dacie wyrokowania, a ustalonych na podstawie opinii biegłego A. D. (stan na dzień 25 października 2012 roku) oraz opinii biegłego K. N. z dnia 12 marca 2014 roku. Tym samym należało przyjąć, że Sąd Rejonowy stosując art. 455 k.c. prawidłowo ustalił datę wymagalności roszczenia odszkodowawczego, a w konsekwencji datę opóźnienia w spełnieniu roszczenia. Dlatego Sąd pierwszej instancji słusznie zasądził odsetki ustawowe od kwoty 22.600 zł od dnia 11 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty.

Mając na uwadze wszystkie poczynione wyżej rozważania, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 1. w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 32.824 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 11 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałej części.

W pozostałym zakresie Sąd drugiej instancji na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanego jako bezzasadną.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą Sąd Okręgowy orzekł na podstawie

art. 100 zd. drugie k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., obciążając nimi pozwanego, ponieważ jego żądanie zostało tylko co do nieznacznej części uwzględnione. Sąd Odwoławczy zasądził więc od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym, zgodnie z § 6 pkt 5), § 13 ust. 1 pkt 1 i § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 r., 461).